

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A LAP SZAKCIKKIRÓI:

BALLAI KÁROLY, GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC,
MÁRENCICH OTTO, NÉMETH ALADÁR

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓN) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Tisztelt Tagtársaink!

F O N T O S !

A MOST ÉLETBELEPÍTETT ZSIDÓTORVÉNY különféle bejelentési kötelezettségeket ír elő.

A bejelentések elmulasztása az ipar- és italmérési engedély elvonására vezethet, azért nyomtatékosan felhívjuk t. Tagtársainkat, hogy az alábbi határidőket okvetlenül tartsák be.

Folyó évi október hó 15-éig:

1. Az **Italmérési engedély**et bírók a III. számú bejelentőlapot tartoznak beadni a pénzügyigazgatásához.
2. Minden **iparengedély** alapján ipart űző iparos a IV. számú bejelentőlapot töltsse ki és adja be a kerületi előjáróságnál.

3. Az **alkalmazottak bejelentésére** szolgáló V. számú bejelentőlapot pedig kitöltve az „Értelemügyi Munkanékiültség Ügyeinek Kormánybiztosa”-hoz (V. Klotild ucca 10/c.) kell eljuttatni.

A törvénynek, valamint a végrehajló rendeletnek iparunkat érintő határozmányait a lapszámban részletesen ismertetjük, amelynek egy részét egyébként külön körlevélben is közöltük t. Tagtársainkkal, a legnagyobb ftyelemmel és gondossággal olvassák át tehát e közlésünket és minden tekintetben pontosan alkalmazkodjanak hozzájuk.

Budapest, 1939. évi szeptember 12-én.

BALLAI KÁROLY
vezető jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

A GALYATETŐI

OTBA-ÜDÜLŐBE

K I Z Á R Ó L A G

Epeda

RÚGÓS MATRACOK KÉSZÜLTEK

ADAM MIKSA R. T.

BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 6.

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM

TELEFON: *148-462.

ALAPITATTOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZŐLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMMEL KITÜNTETVE

FÓ-TI

KOLLIN TESTVÉREK

A Szállodás és Vendéglős Ipartestület tagjainak szállítójaként ajánljuk fel szolgáltatunkat az üzemekben használatos mindennemű asztalneműekben, úgymint abroszok, szalvéták, kezikendők, törölközőkben stb. textíliákban.

A „FO-TI” védjegyű saját gyártású Indantrén színnyomatú terrast és kert-abroszok nagybanli lerakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készséggel szolgálunk.

TEXTILÁRUK KIKÉSZÍTÉSE ÉS NAGYKERESKEDÉSE
BUDAPEST, V, SZENT ISTVÁN TÉR 5. TEL: 189-292

A M I N A P T Á R U N K

SZEPTEMBER 20., SZERDA:

Vigalmiadóatálány befizetésének határnapja.
Delután 4 órakor az előjáróság rendes havi ülése az ipar-
testület tanácstermében.
Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Vadóc Ferencnél, VI,
Andrássy út 36.

SZEPTEMBER 27., SZERDA:

Jóbarátok kirándulása Pécelre az Otthonba. Találkozás dél-
előli 10 óra 15 perckor a Keleti pályaudvar indulási
várócsarnokában. **Jelentkezés szeptember 24-ig** az Ipar-
testületben, Bertha Gyula vendéglősnél (VII, Erzsébet
körút 12.), Klein János vendéglősnél (IX, Mester ucca 8.)
vagy Lukács Antal vendéglősnél (VIII, Rákóczi út 55.)

SZEPTEMBER 30., SZOMBAT:

Az egyszeri beruházási hozzájárulás negyedévi részlete
befizetésének határnapja.

OKTÓBER 4., SZERDA:

Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Rupp Jánosnál, IX, Tüz-
oltó ucca 48.

OKTÓBER 5., CSÜTÖRTÖK:

Forgalmiadóatálány befizetésének határnapja.

MÁRVÁNYLAPOK

GÓTS EDE, Budapest, V, Légrády Károly u. 14. Tel.: 299-202

Abrosz és vászonáru

GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint
vidékre vételkénszer nélkül elküldöm.

MESTERVIZSGÁLATHOZ
SZÜKSÉGES SZAKKÖNYVEK

ipar-testületünk irodájában kaphatók

Alapítva: 1836.

Contonárium: 1936.

KOSSUCH JANOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÖRÜT 5. SZ. TELEFON: 387-141.

Üveg-, porcellán- és lözilló-edények, mindenmód vendéglői és szállodai edény. — Dísztárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Uzleti táskák. — Ajkai üveggyárának buda-
pesti fiólerakata. — Védjegy: „Magyar Kristály”.

FELLNER BÉLA

I. U. V.

Első belvárosi szállodal, vendéglői és
kávéházi személyzetet közvetítő iroda

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

KREIBICH SZÁLLODAI, ETTERMI ÉS KÁVÉHAZI
SZEMÉLYZET ELHELYEZO IRODA

BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

JÁTSSZUK

PIATNIK-

KÁRTYÁVAL

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

A borok minőségi elbírálása érzéki vizsgálatok alapján.

A BOROK ÍZLELÉSE nem olyan egyszerű, mint azt gondolják. Szakszerűen kevésbé képzett ízező (kóstoló, amint mondják és dalolják is: „kóstolja meg, jár de jóízű”) az ismerős bortípusokat nagyon jól fogja elbírálni, de aligha lesz képes helyesen elbírálni az összetételét a bornak, annak érettségi állapotát, esetleges hanyatlását, betegségeit és hibáit és lehetőleg meghamisíthatóságát. Még kevésbé tudja majd a segítségül szolgáló vegyi analízist az ízezőléssel leteletl összeegyeztetni.

Az ízező bírálat egy bortechnikusnak olyan tényeket fog megállapítani, amelyek vegyileg nem bizonyíthatók; másfelől tekintve a dolgot, az analízis sokat fog feltárni, amit az ízező sohasem fog megállapítani, felfedezni, mert bizonyos hozzákeverések és hozzáadások az érzéki vizsgálat figyelmeztetéseket okoznak. Természetesen tévedések is előfordulhatnak. Például a bor erős ecetesedést érzékeltet. Az ízező a bort esetleg ecetesnek fogja minősíteni, de a vegyvizsgálat be fogja bizonyítani, hogy a bornak szabályszerűen alacsony illó sava van és csak az ecetészter csál elő olyan hatást, mintha a bor ecetes lenne (lásd: Pettenkoffer Sándor: A bor egyes alkatrészeitek egymásra való hatása), tehát a bor nem jelölhető meg azzal, hogy ecetes.

Minden kétséget kizáróan helyesen és teljesen megítélni a bort ízezővel, megejtett vegyvizsgálat, osetleg még azt kiegészítve, mikroszkópiai lelet alapján lehet. Miután a vendéglős rendszerint a bor ízezőlése van kényeszerűen, törekednie kell a hibák elkerülésére. A legnagyobb hiba az, ha a vendéglős feltétlenül biztos ízezőnek tartja magát. Vannak ugyan Istentől megadott borszakértők, de nincsenek csálhatatlanok; az ember pillanatnyi hogyletétől sok függ. Könnyű meghűlés, elrontott gyomor, egy előzőleg élvezett étel vagy ital és még sok más befolyásolhatja az igen érzékeny szagló- és ízezőidegeket.

Az ízezőndő borok sorrendje és nem kevésbé a hőmérséklete nagy befolyással van az ízezőre. Fehér bor alacsony hőmérsékletnél értékben nyer, amelynél egy tanyar vörösbor értéktennek tűnik.

Fehér bor ízezőkor 10–12 Celsius-fokú, vörös bor 14–16 Celsius-fokú legyen.

Bizonyos borhibák csak molyosságban tűnnek elő. A helyiség, ahol az ízezőlése történik, szintén befolyással van az ízezőre.

Huzatos, nedves, barátságatlan helyen a bor aligha fog úgy ízleni, mint ahogy kellene és lehetne. A minta vételének mikéjntje is határoz. Mennyire undorítóan hat tisztátalan újjakkal elzárta gumicső. Mennyivel kívánatosabb egy tükörtiszta üveglőpó.

Milyen sok függ a pohártól, amelyből az ízezőlése történik. Mennyivel jobban mutat a nemes burgundi egy finom pohárban nyújtva az ízezőlének, mintha egy cserépedényben ajánlják azt től. Hogy az ízezőléshöz

használt pohárnak mindig tisztának kell lenni, az magától értetik.

Mindezek a mellékkörülmények az ízezőléshöz sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak, mint gondolnánk.

Most térjünk át az érzéki vizsgálatra, amely az embernek mind az öt érzékére kiterjed és pedig a szemre, a szaglásra, az ízezőlése, a tapintóérzékre és — amelyen némelyek csodálkoznak fognak — a hallásra is.

A szem, amelyet a bor első látására mutat, lehet kedvező is, meg elutasító is. Mindenekelőtt a szemmel azt kell megállapítani, hogy milyen állapotban van a bor. A bor lehet tükörtiszta, világos, poros, fátyolos, zavaros, opálos, tejes, vastag, habzó és gyöngyöző is.

A bor tisztasága azt bizonyítja, hogy egészséges, jól kezelt és ápoli.

A növekedő zavarosodás, különösen fejtés után, szokásoknak tekintendő.

Érős, szeszűs borok a pohárban olajos ömlést mutatnak, — ez jelöli meg azt, hogy a bor aszú vagy csemegebor.

(Folytatjuk.)

Malosik Ferenc.

Az árdrágítók büntetése.

KÜLÖN KORLEVELEBEN megismertettük a kormány kivételes rendelkezéseit, amelyek során a folyó évi augusztus 26-iki árák rögzítéséről is történt rendelkezés. E körlevelet, minthogy lapunkban nem ismételhetjük meg, ismétellen kérjük, őrizzék meg tagtársaink és olvassák át. Az árkormánybizottság rendelkezése az augusztus 26-iki étlapokat összegyűjtöttük és megküldtük az árkormánybizottságnak. Itt hangsúlyozzuk, hogy a megfelelő étlap hiánya nem mentesít senkit az augusztus 26-iki árszínvonal megszegésének következményei alól.

Minthogy ezentúl árdrágítási ügyben az árkormánybizottság vagy más szaktestület meghallgatása nélkül a valutaügyszétség intézkedik, nyomtatékosan figyelmeztetjük erre t. Tagjainkat, nehogy néhány filéres jóhiszemű áremeléssel önmagukat súlyos büntetésnek kitégyék, amelyre dr. Kötis Miklós valutaügyszétségi alelnök következő nyilatkozata is utal:

„A valutaügyszétség a fennálló törvényes rendelkezések értelmében a legszigorúbb gondall ügyei az árdrágító visszaélések megakadályozására. Az 1920.XV. törvénycikk alapján a gyorsított eljárás szabályai szerint indítjuk meg és folytatjuk le a vizsgálatot az árdrágítók ellen. A gyorsított eljárás azt jelenti, hogy a gyanúsítottal szemben az ügyszétség kiadja vádiratát és a vizsgálóbírói kihallgatás mellőzésével, nyomban az uszorabírószék elé állítja. Az első fokon eljáró uszorabírószék ítélete ellen csak a Kúriához van helye perorvoslatnak. Az említett törvény szigorú büntetést szab ki az árdrágítókra. Az

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI UT. 16. SZÁM.

TELEFON: 2-496-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 1-142-82.

árdrágító visszaélést büntették maximális tetele öt évi börtön és ötszáz ezer pengő pénzbüntetés. Ezekből kötelezheti a bíróság az elítélteit vagyoni elégtétel megfizetésére, iparigazolványát elvonhatja tőlük és ezzel az iparüzés jogától örök időkre megfoszthatja. Kötelezheti az elítélteket arra is, hogy az ítéletet felfüggesztésük úján saját köztölgőre tegyék közzé.

A valutaüggyészség ellenőrszerint már negyven tagú detektívcsoporthoz működik, amely a szükséghez képest az árdrágító visszaélések ügyében is nyomozást folytat. Néhány feljelentés is érkezett már a valutaüggyészséghez, most van folyamatban a nyomozás annak megállapítására, hogy komoly alappal bírnak-e ezek a feljelentések vagy sem."

A szükségyszerű áremelés lehetősége megvan: a fölhasznált nyerstermények, vagy a rezsi olyanmértékű emelkedésének igazolása, amelyet az üzleti vállalkozás nyeresége nem viselhet el. Ugyanis az árkormánybiztoság felfogása szerint az utánpótlás magasabb áron való biztosítása önmagában nem elegendő ok az árak emelésére.

Fontos tudnivaló még, hogy

minden áremeléshez az árkormánybiztoság előzetes hozzájárulásának megszerzése szükséges.

Borpumpát jó karban, teljes felszereléssel veszek. Ajánlatokat telefonon: 256-035.

Forgalmas felvidéki járási székhelyen (hivatalko, katonaság) évtizedek óta fennálló

„Fehérlő” szálloda és étterem, nagyvendéglő-koralmáuzem.

Vezető vállalkozás a helyi piacon, visszavonulást miatt azonnal **börbeadot.** Ajánlatok: dr. Reinitz Zoltán, Tornalja (Gömör m.) címre kértetnek.

WINTER TESTVÉREK, bornyagykereskedő

Városi Iroda és eladás: VII, AKÁCSFA U. 45. TEL.: 136-132.

Átani kiváló minőségű uradalmi tejborokot, csemege- és ürmösborokat, minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron. — Tegyen próbarendelést.

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

**Kőbányai
Polgári Sertőzde**
gyártmánya

A zsidótörvénnyel kapcsolatos bejelentésekről.

I. Az italméresi- és dohányeladási engedélyek bírtokosai, amennyiben azokat a Pénzügyminisztériótól (vagy más pénzügyi hatóságtól)

1939. évi május 5-ike előtt kapták, tekintet nélkül arra, hogy zsidó-e vagy sem, a II. zsidótörvény végrehajtási utasításához melőközt III. számú bejelentőlapot minden egyes engedélyükre, illetve jogosítványukra nézve külön-külön ki kell tölteni és 1939 október 15-éig a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság-hoz (V, Szalay ucca 10.) be kell adni.

Há a bejelentő nem zsidó, vagy a törvény 2. §-a értelmében kivétel alá eső személy, a III. számú bejelentőlap „Tájékoztató”-jában felütiutetett okiratokkal köteles igazolni a bejelentésbe beírt adatokat.

A törvény végrehajtási utasításának 64. §-a értelmében a Polgármester úrtól mindenki kérheti annak megállapítását (tanusítását), hogy a törvény 1. §-a szeriint nem tekintendő zsidónak. Budapesten a „tanusítvány” kiadása iránt előterjesztett kérvényeket az összes eredeti okmányok csatolása mellett, a lakóhely szerinti kerületi előjáróságon kell benyújtani.

Amennyiben valaki bejelentéséhez ilyen „tanusítvány”-t csatol azzal igazolja, hogy a törvény értelmében nem tekintendő zsidónak, akkor további okmányokat csatolni nem kell.

II. Az iparengedélyek bejelentési kötelezettségéről.

A II. zsidótörvény 14. §-a, valamint a törvény végrehajtására kiadott rendelet 37—39. §-ai értelmében

ipartestületünk minden tagja, tekintet nélkül arra, hogy zsidónak tekintendő-e vagy sem, és tekintet nélkül arra, hogy alkalmazottat tart-e vagy sem, tartozik a IV. számú bejelentőlapot kitölteni és legkésőbb 1939 október 15-éig a kerületi előjáróságnál beadni.

Ezt a bejelentőlapot szintén a rajta levő „Tájékoztató” szerint kell kitölteni és ahhoz az eredeti okmányokat vagy az előbb említett „Tanusítványt” kell csatolni.

Abban az esetben, ha a bejelentő a törvény 1. §-a szeriint nem tekinthető zsidónak, vagy pedig a törvény 2. §-a szeriint kivétel alá eső személy, azt a körülményi a megfelelő iratok csatolásával igazolni kell.

Ha valaki bejelenti, hogy zsidó, annak bejelentéséhez semmiféle igazolást csatolni nem kell.

Ha az iparengedély alapján kereskedelmi társaság, egyesület vagy más jogi személy (résztvényitársaság, szövetkezet, vagy korlátolt felelősségű társaság)

JOGFOLYTONOS VENDÉGLŐ

családi okok miatt azonnal eladó. Cím: II, Pasaréti út 75.

VENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Ajánlok mindenemő ÜVEG-, PORCELÁN- ÉS ZOMANCE- NYEKET legelőnyösebb áron: GACS EDENYBŐL. Állandó edénykölcsönzés. Budapest, VIII, Ór ucca 4. Tel.: 35-66-44

Szeptember 27-én a pecéi Otthont látogatjuk meg. Minél többen jöjjetek. Bővebbet „A mi naptárunk” rovatában!

ság) gyakorol ipart, a következőkről kell a bejelentést megtenni:

- részvénytársaságnál és szövetkezetnél a vezetők, az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjairól;
- közkereseti társaságnál a tagokró;
- betéti társaságoknál a beltagokró;
- korlátozott felelősségű társaságnál a tagokró, az ügyvezetőkről, a felügyelőbizottság tagjairól, illetőleg az utóbbiak helyett a felügyelőbizottság helyett választott hites könyvvizsgálóról és végül
- egyesületnél vagy egyéb jogi személynél a vezetőkéről (az intézőszerv tagjairól).

Ha a közkereseti, illetőleg a betéti társaságnak zsidó tagja is van, be kell jelenteni a közkereseti, illetőleg a betéti társaságnál az összes tagok betéteinek értékét is.

A bejelentések alapján a Polgármester úr összeállítja a zsidók és nem zsidók jegyzékét, azt 1939 november 15-től 1939 december 1-éig hivatalos hirdetőtábláján kifüggeszti. A megállapítás ellen 1940 január 1-éig az Iparügyi Miniszter úrhoz felszólalással lehet élni, aki ebben az ügykörében az érdekeit más miniszterekkel jár el.

A jogi személyeknél és más kereskedelmi társaságoknál a vezetők személyében, illetve a bejelentésre kötelezett személyekben beállott változást 15 napon belül a Polgármester úrnak kell bejelenteni.

III. Az alkalmazottak, illetve az üzletben foglalkoztatott családtagok bejelentése.

Minden munkaadó, aki üzletében, üzemében vagy bármely egyéb vállalkozásában értelmiségi munkakörű alkalmazottat foglalkoztat, köteles az 1939 június 30. napján szolgáltatásban állott ilyen alkalmazottait és azoknak illetményeit 1939 október 15-éig az V. számú bejelentőlapon az „Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek Kormánybiztos”-nál, Budapest, V. Klotild ucca 10/c. szám alatt bejelenteni.

Az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottakról minden személyi változást a jövőben félévénként, mégpedig az 1939 július 1-étől december 31-éig terjedő félévről 1940 január 31. napjáig, azután pedig minden év július és január hónapjainak 31. napjáig kell bejelenteni. A bejelentést, ha nincs változás, akkor is meg kell tenni az V. számú nyomtatványon.

Iparunkban értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak tekintetén: irodai és üzemi tisztviselőket, üzletvezetőket, szobafőnököket, pénztárost (pénztárosnőt), telefonkezelőt (telefonkezelőnőt), felírókat (felírónőt), direktíriszt (gondnoknő, szőlőada felügyelőnő).

A bejelentésben elkülönítve kell bejelenteni az üzemben foglalkoztatott házastársat, lemenő, és felmenő családtagokat, valamint ezek házastársát, még akkor is, ha munkájuk után javadalmazásban nem részesülnek.

A bejelentések során elkülönítve kell még a következőket is bejelenteni:

- az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott tanulókat, tanoncokat, gyakornokokat és javadalmazásban nem részesülő alkalmazottakat;

CSÁKY-féle MUST MOST

**Csáky vezetése
alatt álló**

**SAJTOLÓ-
ÜZEM**

IV., MOLNÁR UCCA 38.

Telefon : 187-236.

MÁRKA - MUST !

**Must-kiszolgálás
megkezdődött.**

Közvetlen a Közp.
Vásárcsarnok mellett

Üzemvezető.

Csak ezen fényképpel ellátott igazolvánnyal rendelkező alkalmazottak szíveskedjék árut elfogadni.

Felelősséget csak ezért vállalok.

Telefoni megrendelések a város bármely részébe azonnal teljesíthetnek.

b) a munka kiosztásában, irányításában, felügyeletében, ellenőrzésében és átvételében működő munkavezetőket (főpincér, szobafőpincér, konyhafőnök, főszakács, főportás, nappali vezető portás, éjjeli vezető portás, gazdaasszony) iskolai végzettségükre való tekintet nélkül;

c) a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott azokat az alkalmazottakat, akik a középiskola vagy a középfokú iskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van.

Az V. számú bejelentőlap 2., 9—12. kérdőpontjait a vállalat tulajdonosának saját személyére nézve is ki kell töltenie és a 15. kérdőpontban kell a tulajdonosi (társulajdonosi) minőséget feltüntetni.

Minden értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottal a törvény végrehajtási utasításához mellékelni VI. számú nyomtatványt, ú. n. személyi lapot kell kiállítani. Ezeket a személyi lapokat a munkaadó megőrzi tartozik, meggyőződni köteles továbbá arról is, hogy a kitöltött személyi lapok a munkavállaló okiratai szerint megfelelnek-e a valóságnak.

A katonai szolgálatot teljesítő munkavállalót nem kell bejelenteni.

NAGY IGNÁC pincefelszerelési
cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlaj dűsen felszerelt raktárát. ú. m. : borszivattyúk, szűrőgépek palackok parafadugók címkek stb. T. 1-415-15.

AMICA RT. SZESZECET-GYÁR
CUKORNAGYKERESKEDŐ

ALAPÍTÁSI ÉV: 1922

Iroda és gyártelep: XIII, SZEGEDI ÚT 26. TEL.: 29-10-77

Jegyezzük a tagtársaink érdekeit szolgáló „Promontória” borszövetkezet részjegyeit!

A zsidótörvény és az italméresi engedélyek.

AZ 1939-IV. TC. (ZSIDOTÖRVÉNY) végrehajtása tárgyában a pénzügyminiszter 2.455/1939. P. M. szám alatt rendeletet adott ki (megjelent a Budapesti Közlöny 1939 szeptember 7-i számában), amely a zsidótörvény által érintett italméresi és italeladási engedélyek megvonásáról intézkedik.

A rendelet kimondja, hogy italmérésre és italeladásra jogosító engedélyt zsidónak nem lehet kiadni.

Az 1939. évi május 5-ike előtt zsidónak kiadott italmérésre és italeladásra jogosító engedélyeket Budapestben, valamint a törvényhatósági jogú városokban öt év alatt, megyei városokban, valamint kis- és nagyközségekben két év alatt, a bortermelők részére kiadott, úgynevezett termelői kiméresi engedélyeket pedig kivétel nélkül mindenütt két év alatt kell megvonni.

Azt, hogy az italméresi engedélyesek közül kit kell zsidónak tekinteni, az illetékes pénzügyigazgatóság — az 1939. évi október 15-ig a pénzügyigazgatóságokhoz beadandó bejelentésekből és az ahhoz csatolandó okiratokból — fogja megállapítani. Kétség esetén a pénzügyminiszter dönt.

Budapestben, törvényhatósági jogú városokban, valamint fürdő- és üdülőtelepeken, általában a nagyüzemű vendégökre, kávéházakra, mulatókra és cukrászdákra kiadott italméresi engedélyeket csak fokozatosan, és pedig évenként az ilyen engedélyek összességének legalább egynegyed részét kell megvonni.

Elsősorban azok engedélyét vonják meg, akiknek terhen egy évi előírtat meghaladó esedékes köztartozás van nyilvántartva; megőrlötűs — vagyona- adó-vallomásukból megállapíthatóan — egyébként is biztosított; jövedéki büntető eljárás során súlyos kihágásért kétszer, vagy kisebb kihágásért sorozatosan jogerősen büntetve voltak.

Utolsó sorban azok engedélyét kell megvonni, akiknek köztartozásuk nincsen, súlyos jövedéki kihágásért ugyan büntetve nem voltak és jöllehet megőrlötűsük egyébként biztosított, de a közönség közszükséglete, különösen idegenforgalom szempontjából nagyobb jelentőségű olyan vendéglő, kávéház, mulató, cukrászda-üzemelt folytatnak, mely a vezető vagy vezető részéről magasabb szakutadást igényel és kizárólag nemzsidó alkalmazottakat (főpincér, pincér, konyhafőnök, művészi és egyéb személyzet) tart.

Azok, akiknek az italméresi engedélye nem az első évben vonatott meg, italméresi üzletükben csak nemzsidó főpincért és konyhafőnököt alkalmazhatnak. A törvény 2. §-ának első bekezdése alapján mentesített (frontharcosok, hadiköltűntetűesek, hadirok- kantak, hadiűvegyek, hadiűrvűk, forradalmak alatt tanusított tevűkenységűk miatt mentesítették stb.) személyek közű nem sorozható zsidó kiszolgáló pin-

„Kérek még egy pohár

MECSEKIT!“

cérek és konyhaszemélyzet száma pedig az összes alkalmazottak számához, vagy illetményeik összegéhez mérve 12%-ot — az összes ilyen zsidó alkalmazottak száma — ide számítva a törvény 2. §-ának első bekezdése alapján mentesített személyeket is, — az összes alkalmazottak számához, vagy illetményeik összegéhez mérve, 15%-ot nem haladhat meg.

Annak az italméresi engedélyét, aki a két utóbbi bekezdésben foglalt feltűteleknek nem felel meg, azonnal meg kell vonni és az engedély az ilyen esetben a megvonásról szóló végzés kézhezvételétől számított egy hónap múlva megszűnik.

Az italméresi engedély megvonásáról az illetékes pénzügyigazgatóságok végzésben értesítik a zsidótörvény által érintett italméresi engedély birtokosokat. Ez a végzés feltűnteti azt is, hogy az illető italméresi engedélye alapján az italmérést még egy évben át gyakorolhatja. Mellötzetni fog az engedély megvonása annál, aki az értesítés kézhezvételétől számított három hónap alatt igazolja azt, hogy a törvény 2. §-ában és végrehajtási utasítás 66. §-ában felsorolt mentesség megilleti. Amennyiben valaki ezt az igazolást elmulasztja, illetve az állapították meg, hogy az igazolás nem megfelelő, úgy az engedélyt külön végzéssel végűrvűnyesen megvonják.

Ez a rendelet 1939 szeptember 7-én lépett életbe.

BÉRBEADÓ GYÖNGYÖSÖN a

Hungária Szálló

kávéháza és étterme. — Személyes felvilágosítást nyújt:
HOROVITZ HENRIK, GYÖNGYÖS, PAP MELCHICEK U. 8.

**BORSZŰRŐK
FRANK ÉS BERGER**

gyártása és javítása, a PRESTO és NOVA szűrógépek egyedűli gyártó:
Budapest, VIII, Baross ucca 98. Koszoru ucca sarok. Telefon: 139-720.

Marchal József

1869—1939.

MARCHAL JÓZSEF, szakmánk világszerte elismert tekintélye elkölözött az élok sorából. A mai nemzedék már alig ismerte őt és működését: csak azok, akinek megadott, hogy vele együtt dolgozhattak és tanításából okulhattak, tudják felmérni a veszteség súlyát, amely elmúlásával irpankat érte.

Atyja: idősebb Marchal József, a Nemzeti Kaszinó Elteremének és később az Angol Királyné Szállóának tulajdonosa, mint szakács, a maga korának egyik legelőkelőbbje. Egészen fiatal korában III. Napóleonnak, majd az orosz cárnak, később pedig Albrecht főhercegnek volt a főszakácsa. Az ő keze alatti vált fia is a konyhaművészetnek kiváló ismerőjével és művelőjével. Hosszú éveket töltött külföldön, majd hazatérve, atyja oldalán az Angol Királyné Szállóban, később Herkulesfürdőben volt alkalmi kiváló szervezőképességét és szakmai tudását bebizonyítani. 1903-ban, amikor a Nemzetközi Hálóközi Társaság a magyar kincstártól bérbevette annak tátrai fürdőtelepét, őt bízta meg e telepek újjászervezésével és új szállodának megszervezésével és berendezésével. Marchal ennek a feladatnak remekül megfelelt és a tátraiolmnicai Palota-szállónak 1904 július 1-én történt megnyitása után a magyar vendégforgalomnak élére került. Korának fők, uralkodó családok tagjai, a nemzetközi arisztokrácia, írók, tudósok, művészek és sportemberek alkották előkelő közönségét, akik ez új magyar világfurdok teien az addig ismeretlen tilti sportokkal, a nyári idényben lovassénnel, golfal, pótvál, tenisszel, galambövszettel, pisztolyhalózáttal, zerge- és medvevadászattal szórakoztak. A Nemzetközi Hálóközi Társaság a legnagyobb elismeréssel kísérte Marchal tevékenységét és amikor legnagyobb telepének, a kb. 2.000 szobával rendelkező abbaziai Kurantstoloknak igazgatói állása megürült, mint vezérigazgatót oda helyezte át, Marchal itt is nagyot alkotott. Újjászervezte a sokszálfényi személyzettel dolgozó telepet és megépítette a világhírűvé vált, kb. 4.000 személy befogadóképességű Café Quarnerot. 1911-ben az országban innen is meg kellett válnia, mert a Társaság az ő közbenjárásával eladta abbaziai telepet s ekkor, mint saját vállalkozását, a lovrani Grand Hotelét vette át. Mint minden ház, amely az ő szakavatott közéré került, ez a hotel is csakhamar a legjobb hírnévnek örvendett és a legelőkelőbb közönséget látta vendégül. Ugy látszott, hogy Marchal, akit feltörő karrierje egyik üzemből a másikba vitt, itt végre megtalálta életének anyagi és erkölcsi jutalmát s végleges otthonát. De 1914-ben kitört a háború s a szállodából tisztí üdülő lett. Elképzelhető, milyen állapotban kapta vissza 1918 végén gondozott szállóüzletét! Raktárai üresen, szőnyegyet, függőnyet, fénhéreműje ronggyá nyúva, porcellánja, üvegje, tükröi összetörtve, falai bepiszkítva. Az osztrák kincstár ugyan nagyszésgű kárértéstartást ítélt meg neki, amely az olasz megszállással bizonytalanlanná vált és haláláig sem került kifizetésre. Marchal azután visszatért szülőföldjére és azóta sógorának: Gundel Károlynak lett segítőtársa, annak nagyfelterjedésű üzemében. Ezt a működését csak egyszer szakította félbe, amikor a magyar kincstár megbízásából a lillafürdői Palota-szálló megépítésére és üzembetájesztésére vállalkozott. Ezzel a munkájával, amelyet ő maga hatyudálnak nevezett, koronázta

GYORSJÁRATU NAP-ÉS ESŐVÉDŐ PONYVASZERKEZETEK

megélete munkásságát. Ez a szálloda is hamarosan a magyar hoteliek első sorába emelkedett: és valódoság mintaszállodává vált. Élete legvégét súlyos és hosszú betegség tette keserűvé, amelyet csak feleségének: Blasutigh Pálmának odaadó ápolása tett elviselhetővé.

Ennek a kivételes és ritka tehetségű férfinak, aki egész életét irpanunk szentelte, üzleti sikerei elenyésznek amellett! a nevelői munka mellett, amelyet nagyszalai és munkatársai körében végzett. Mint szállodás nagy szervezőképességével az építkezés, berendezés és felszerelés dolgában művészi ízlésével, rend- és tisztaságszeretetével, mint vendégül, pártatlan konyhai szakutudásával, kombinált tehetségével, előzékeny és udvarias modorával tűnt ki s e tulajdonságai avyatték e szakma nagy mesterévé. Ritka emlékezőtehetsége, széleskörű tudása, nyelvtelensége és veleszületett humora mindenkinek feledeztetni teszi a vele töltött órákat. Alkalmazottainak erősen szólásis érzékű tanfómestere és valódoság anyja volt. Ő vezette be Magyarországon először a revier-rendszert és küzdött szakmai körökben már jóval a háború előtt a héli szabadnapok és az évi szabadnágának rendszeréért. A szállodás- és vendégfósszakma mellett az általános idegenforgalmi kérdések is szívügyei voltak és a Tatra fürdőhelyeinek fellendítésén túi, a Balaton kultuszának problémájával is foglalkozott s erre vonatkozó nagy koncepciójú tervét is dolgozott ki. Ipari közeléltünkben, sajnós, életének utolsó két évizében nem igen vett részt és csak a szakiskola ügyét és a mestervizsga intézménye foglalkoztatták, mint mestervizsgáló bizottság tagját.

A trianoni Magyarországgy mindnyájunknak kijutó keserves sorsa megfosztotta őt életének anyagi eredményétől, de vendégül körében való nagy népszerűsége és elismertsége, tanítványainak hálaja és szeretete, az irpanban léteztetett alkotásai és tanításai meg fogják őrizni áldott és nemes emlékét!

**Pálpuszta sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendégülkőben
nélkülözhetetlen

DIETZ M. bornagykereskedő

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

Elkészült a spóregyletek egységes alapszabálytervezete.

A BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA a pénzügyminiszter felhívására elkészítette az ugynevezett „spóregyletek” egységes alapszabálytervezetét. A tervezet ez: a kisipar és kiskereskedeleme önszervezésének alapú hiteleszközt a jogbiztonság szempontjából körülhatárolja és fejlődését biztosítja. Gyakorlatilag határánál húz a spóregyletek és a társaságok között, egyben ellenőrzési jogot biztosít a kereskedelmi és iparkamarának.

Tiltott italmérsési helyiség.

A SZÉKESFŐVÁROSI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG közli, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium rendelkezése a Budapest

VIII, Fecske ucca 4. szám

alatti üzlethelyiséget italmérsési szempontból tiltottá nyilvánította (121.585/1/1939. V. fő szám — 104.308/1939. XV. fő. P. M. szám.)

Fenti helyre tehát sem már meglévő italmérsési engedély áthelyezése, sem pedig új italmérsési engedély kiadása nem kérhető, mert a kérelmet a székesfővárosi pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium nevében tárgyalás nélkül végérvényesen elutasítja.

Halálozás.

SCHIDELLA JÁNOS, a Hungária Nagyszálló ügyvezető igazgatója, ipartestületünk és adóközösségünk számvizsgáló bizottságának tagja folyó évi augusztus 28-án, életének 60-ik évében elhunyt. Temetésén ipartestületünk tagjai Malosik Ferenc elnökkel együtt, nagy számmal vettek részt.

KOZMA LAJOS vendéglős folyó év augusztus 29-én, 60 éves korában elhalálozott.

Állást keresnek.

ELSŐRANGÚ ÉTTEREMBEN huzamosabb ideje alkalmazásban levő, 40 éves, keresztény, intelligens, ügyes, megbízható úriasszony a téli szezonra fizetés nélkül gazdaságosnyakgyakoroknak ajánlikozik. Címe az ipartestületi irodájában.

KERESKEDELMI ÉRETSÉGIVEL rendelkező fiatal lány nagyobb étteremben ebédért irodai munkát végezne (délután 3-tól 6-ig). Címe az ipartestületi irodájában megtehető.

SZÁLLODAI ÉS ÉTTERMI KONYVELŐ, üzemellenőr-tiszviselő (őskeresztény), magyar, német és ruszin nyelvismerettel, Budapesten azonnali elhelyezkedést keres. Szíves megkereséseket Gasparik Kornél, Bpest, VIII, József u. 25. II. emelet címre kér.

FIATAL VENDÉGLŐS-HÁZASPÁRT 2.000 pengő övadékkal keresünk. Cím: Hajmáskér, Tiszti érkező.

Megkezdődött a Csáky-féle műtőpréslése. Ebből az alkalmából felhívjuk t. Kartársaink figyelmét, hogy a mai néhez időkben, amikor az italmérsőknek fokozott figyelmet kell fordítania arra, hogy a törvényes követelményeknek teljesen megfelelő árú tartanak, amikor úgy a kérésés, mint a nagy számban házhöz szálladgóló, nem minden tekintetben kifogás nélküli kihordók miatt még felesleges, saját hibájukon kívüli kellemetlenségeknek is ki lehetnek téve, bizalommal legyenek a Csáky-féle műtői szemben, amelynek rendes kiszolgálása évek óta közlismert. A lapunkban megjelent hirdetésre ezúton is felhívjuk a kartársak figyelmét.

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMŰGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapított: 1898.

CÍFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKE SZAKÜZLETE

Üzleti hírek.

SULT DEZSO kartársunk átvette Érsekújváron a Széchenyi utcában levő Kisipar-vendéglőt, s azt folyó év szeptember 1-én ünnepélyes formák között megnyitotta. Sult kartársunk kiváló, elismert szakértelme, kitűnő konyhája, kiváló fajborai máris közkezdveté tettek a régi vendéglőt.

A BRAUN LIKÖRGYÁR a közelmúltban bensőséges házi-ünnepség keretében fátotta meg fennállásának 100 éves jubileumát. Az Országos Ipargyesület ebből az alkalmából a jubiláló vállalatnak a nagy ezüst érmet adományozta.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi telep és iroda: IX, Gőnczy Pál u. 4. Tel.: 1-854-48.
Fióküzletek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 1-853-38.
V. Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 1-816-79.
VII, Garay téri vásárcsarnok. Telefon: 1-304-84.

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom
csak jó borral
biztosítható

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ő L .

Kartársaink megtisztelő látogatását szolgálatkészen várjuk.

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
TELEFONSZÁM: 122-892.
Parafadugó — önkupak — címke.
Borsivattyúk, szűrőgépek és az
összes borkezelési anyagok.